

SZ7MP_ALP2 Seminář k alternativní pedagogice:

Garant: Doc. PaedDr. Jana Škrabánková, Ph.D.

Vyučující, zkoušející: Mgr. Lucie Pištěková (104530@mail.muni.cz)

Rozsah: 0/1/0, (1 hodina / týden – sudý / lichý)

Počet kreditů: 1

Forma výuky: seminář

Způsob ukončení: zápočet

Seminář k alternativní pedagogice je praktické cvičení s dotací jedné hodiny za čtrnáct dnů, jehož posláním je obeznámit budoucí učitele s problematikou alternativní pedagogiky. Vzhledem k velkému počtu studentů a tudíž i počtu studentů v cvičících skupinách je třeba zdůraznit, že těžiště metodické přípravy studentů je v jejich samostatné přípravě; každý student by měl ve vlastním zájmu využít každé možnosti k zdokonalení svých znalostí v nabízených tématech.

Obsah předmětu:

Předmět ALP se zabývá alternativními metodami a postupy výuky, tedy jak samotnými alternativními systémy vzdělávání, tak i systémy inovativními. Student si zpracovává na seminář přípravu zvoleného seminárního tématu (osnovu) ve skupině po dvou až třech studentech, díky které posléze vede diskusi a prezentuje aktivizační formou (v trvání 30 - 45 min. dle velikosti skupiny v PowerPointu). Osnova vedeného a prezentovaného tématu musí být odevzdána vyučujícímu nejpozději 3 dny před prezentací tématu. Rozsah je minimálně 1 strana textu, příp. odpovídající množství slidů v programu PowerPoint (k diskusi a prezentaci tématu doporučujeme využít dataprojektor a program PowerPoint)

Praktickou částí předmětu je odevzdání zpracované eseje zvolené ze seznamu esejů v rozsahu 5 normostran (strana úvodní+5stran textu+seznam literatury). Esej musí obsahovat teoretický základ a praktické zkušenosti s vybraným druhem alternativní školy či postupu (vlastní názory, vlastní zkušenosti). Tato eseje bude po přečtení vyučujícím studentovi vrácena a lze ji založit do portfolia studenta, které bude student předkládat u státní závěrečné zkoušky. Esej je třeba odevzdat nejpozději do !!! 2.5.2011 !!! . Úroveň eseje co do obsahové i formální stránky je hodnocena.

Struktura předmětu:

úvodní hodina – podmínky zápočtu, literatura, rozdělení seminárních úkolů, rozdělení do seminářů
další hodiny – prezentace zpracovaných seminárních prací studentů

Podmínky zápočtu:

- **aktivní účast** v semináři (1 povolená absence musí být nahrazena)
- **zpracování** seminárního úkolu (**eseje**)
- prezentace, propojení aktivizační formy (netradiční, aktivizační a alternativní metody) a **vedení diskuse** na téma seminárního úkolu **vlastními slovy** s využitím připravené **osnovy**
- **diskuse** nad jednotlivými tématy

Tématické okruhy, seznam esejů:

- Reformní pedagogika, edukační metody ve školách pokusných a reformních
- Domácí zdroje reformy školy (V. Příhoda, O. Chlup, koncepce školní reformy)
- E. Keyová, J. Dewey, O. Decroly, E. Claparède, G. Kerschensteiner a jejich příspěvek reformní pedagogice z hlediska edukačních metod a postupů ve vyučování
- Waldorfská škola (hlavní rysy, antroposofie)
- Edukační (výchovné a vzdělávací) metody waldorfské školy
- Montessoriovská škola (typické rysy a podstata koncepce)
- Zásady a postupy v práci učitele/ky montessoriovské školy
- Freinetovská škola (základní rysy a využití v současnosti)
- Výchovné a vzdělávací metody práce freinetovské školy
- Daltonský plán (původní a současná podoba daltonského vyučování)
- Hlavní principy a výchovné a vzdělávací metody daltonské školy
- Jenský plán (charakteristické znaky)
- Základní edukační metody vyučování v jenské škole
- Metody dramatické výchovy ve výchově a vyučování
- Integrovaná tématická výuka (ITV), integrace v prostředí školy
- Projektové vyučování, řešení problému
- Otevřená škola a její znaky (význam pro změnu školy)

- Kooperativní učení (význam pro rozvoj dítěte)
- Angažované, aktivní, autentické, prožitkové učení (význam pro rozvoj dítěte)
- Program Škola podporující zdraví (obsah, cíle, význam pro výchovu)
- Zásady a metody zdravého učení
- Podstata partnerského vztahu učitel-žák
- Identifikace nadaného žáka, práce s nadanými žáky ve výuce
- Obecné rysy alternativní výchovy a vzdělávání

Literatura:

SVOBODOVÁ, J. (ed.). Výběr z reformních i současných edukačních koncepcí (Zdroje inspirace pro učitele). Brno : MSD, 2007. ISBN 978-80-86633-93-0.

<http://www.ped.muni.cz/wedu> --- Studium – Ke stažení